
Datum : 15 juni 2020
Kenmerk : 20200007
Aan : Het college van B en W van de Gemeente Oss
Betreft : Gevraagd advies Thuis in de buurt

Geacht college,

Op 27 mei heeft u ons een advies gevraagd op de inhoudelijke lijn in de beleidsnotitie "Thuis in de buurt".

Graag voldoen wij aan dit verzoek. Wij volgen hierin de twee hoofdlijnen van uw verzoek:

1. Onze mening over het concept om het buurthuis in te zetten als middel om de sociale veerkracht van de Osse inwoners te versterken.
2. Op welke onderdelen van de notitie wij nog zaken willen mee geven.

In het algemeen willen wij onze waardering uitspreken over de lijn welke in deze notitie gekozen wordt. Zoals u weet vinden wij dat voorzieningen dichtbij de burger van groot belang zijn bij het invullen van de gemeentelijke rol op het terrein van Wmo en participatie in algemene zin. De beschikbaarheid van een buurthuis past in dit uitgangspunt.

In het algemeen hebben wij waardering voor de visie die u geeft op de buurthuizen en wijkcentra en uw plannen hiermee. De nota geeft aan dat het buurthuis versterkt moet worden in een maatschappelijke functie. Dit is een grote uitdaging.

De notitie beschrijft uitgebreid op welke gronden buurthuizen een goede rol kunnen vervullen in het uitgangspunt dat iedereen mee moet kunnen doen en dat er daarvoor voorzieningen dichtbij de burgers en laagdrempelig bereikbaar en beschikbaar dienen te zijn.

Echter, juist deze uitgebreide beschrijving roept bij ons een aantal vragen op welke wij onder het punt 1 gevraagd advies aan u willen stellen. Dit om goed scherp te kunnen krijgen dat straks de (bouwkundige) invulling en exploitatie van een buurthuis voldoet aan het gewenste doel en tevens aan wat de burger wil of nodig heeft. (Wat wil ik, wat kan ik en wat heb ik nodig)

Ad 1 Onze mening over het concept om het buurthuis in te zetten als middel om de sociale veerkracht van de Osse inwoners te versterken.

- Is het buurthuis „nieuwe stijl“ gelijk te stellen aan de huidige wijk- en buurtcentra?

Ons inziens zou dat niet moeten. Het beheer van de huidige voorzieningen voldoet niet aan de laagdrempelige bereikbaarheid. Dit in financiële zin, denk daarbij aan huurtarieven voor groepsactiviteiten en tarieven voor consumpties. Maar ook in de exploitatie waarbij veelal de (beste)huur betalende gebruikers voorrang krijgen in de agendering van de ruimtebenutting. Ook bij een buurthuis "nieuwe stijl" zal altijd een sluitende exploitatie een probleem blijven. Bovendien is een dergelijke exploitatie door en voor vrijwilligers vrijwel ondoenlijk.

-Een buurthuis is dan alleen laagdrempelig bereikbaar als het primair altijd openstaat voor de spontane ontmoeting van de buurtbewoners waarbij geen reservering tevoren nodig is. En waarbij de consumptieprijs zodanig zijn dat ook de burger met een smalle beurs er niet door weerhouden wordt er gebruik van te kunnen maken. Hoe dit vorm moet krijgen kan later worden uitgewerkt. Hierbij bieden wij aan mee te willen denken vanuit de KennisKringen Wmo, WIAS en de werkgroep BTB.

- Is differentiatie mogelijk tussen buurthuizen passend op de specifieke vraag vanuit de burgers van de betreffende buurt of dorpskern?

Wij denken dat zowel in de gebouwelijke uitwerking alsmede vanuit beheer en exploitatie het goed is om een onderscheid te maken. Een buurt in een wijk als de Ruwaard of Schadewijk is anders qua samenstelling dan bijvoorbeeld een kern als Herpen of Geffen. Dit constateert u ook in de notitie. Maatwerk in nauw overleg met de buurtbewoners lijkt ons onontbeerlijk. Ons advies is om bij de uitwerking een onderzoek te doen naar de behoefte per wijk en dat te doen samen met de buurtbewoners.

- Wordt het buurthuis een onderdeel van een meer breed uitgewerkte visie en plan van aanpak rondom participatie en Wmo?

Zoals eerder aangegeven vinden wij een buurthuis op zich een goede voorziening, mits deze voldoet aan bovengenoemde opmerkingen. Wanneer een buurthuis alleen een "onderdeel" wordt van de Wmo en Participatie schiet het zijn doel voorbij en is het gedoemd te mislukken.

Een buurthuis is een "Huis in en van de Wijk" (nieuwe stijl) bestemd voor iedereen en draagt bij aan versterking van de wijk, het samenleven en samen doen c.q. willen doen.

Een buurthuis moet en kan los worden gezien van de Wmo en Participatiewet.

In de aan ons onder punt 2 gestelde vraag komen we hierop terug.

De Adviesraad Sociaal Domein adviseert:

Het concept om het buurthuis in te zetten als middel om de sociale veerkracht van de inwoners te versterken ondersteunen wij. Wij vragen u om het buurthuis niet te zien als enige of beste oplossing om het gewenste doel te bereiken. Daarvoor is een verder uitgewerkte visie en beleidsvorming rondom versterking van de participatie van alle, dus niet alleen reeds kwetsbare, burgers nodig. Een goed geformuleerde visie en daarop geënt goed uitgewerkt beleid biedt de mogelijkheid het risico op kwetsbaarheid tijdig te signaleren en trachten te voorkomen of beheersbaar te houden.

Het buurthuis kan in die zin ook gezien worden als middel tot preventie.

-Thuis in buurt/wijk gaat veel verder dan een wijkcentrum/ buurthuis. Thuis in de wijk heeft met verschillende factoren te maken. Het heeft te maken met leefbaarheid in de wijk/buurt, inrichting van de wijken, passende woonruimte voor eenieder, woonvarianten, steun en zorg op maat, je veilig voelen, gewoon mens zijn, inclusieve samenleving, informele zorg, vervoer etc. etc. Het buurthuis is hierbij slechts een van de voorzieningen om de sociale veerkracht en sociale samenhang te versterken.

De Adviesraad Sociaal Domein adviseert: om bij de verdere uitwerking tot een integrale aanpak te komen waarbij onder meer de genoemde factoren mee worden genomen.

In uw aanbiedingsbrief bij deze notitie geeft u ook aan dat er een vervolgtraject nodig is voor verdere invulling, praktische uitwerking en afstemming met andere beleidsterreinen. De ASD Oss is graag bereid om samen met uw ambtenaren nader hierover in discussie te gaan en te werken aan een verdere uitdieping van visie en beleid.

Ad 2 Op welke onderdelen van de notitie wij nog zaken willen mee geven

Zoals hierboven gesteld willen we graag verder met u overleggen over de visie waarop en condities waaronder u denkt de functie „Buurthuis“ een goede en de burgers passende vorm en invulling te geven.

Omdat er nog wat zeer gedetailleerde vragen lopen en wij op onderdelen opmerkingen willen plaatsen is ons voorstel om hierover op korte termijn een werkgroep samen te stellen vanuit de KennisKring Wmo. Deze aan te vullen met een vertegenwoordig uit de KennisKring WIAS en een lid van de werkgroep BTB. De werkgroep wil dan samen met uw ambtenaar/ambtenaren hiermee aan de slag gaan.

Wij hebben begrepen dat de ambtenaar die namens u de notitie heeft ingediend sedert 1 juni niet meer werkzaam is bij de gemeente Oss. Graag vernemen wij wie nu het stokje op dit dossier gaat overnemen.

Wij hopen hiermee in eerste termijn een antwoord gegeven te hebben op uw adviesvraag.

Met vriendelijke groet,

Jaap Kool,
voorzitter
Adviesraad Sociaal Domein

Mart van Wanrooij,
voorzitter KennisKring Wmo
Adviesraad Sociaal Domein